

ANSÖKAN VERKSAMHETS BIDRAG

Socialnämnden Enköpings kommun

Kontaktuppgifter

Kontaktperson: Lo Jatko Mührer

E-post: lo.jatko.muhrer@rfsu.se / uppsala@rfsu.se

Telefonnummer: 072- 071 18 54

Beskrivning av projektet

RFSU Uppsala ämnar med den här verksamheten bidra till att motverka sexuellt våld i ungas nära relationer genom utbildningspass på högstadium och gymnasium i Enköpings kommun. Denna verksamhet riktar sig till unga och unga vuxna och främjar deras handlingskompetens avseende: våld i ungas nära relationer, könsnormer, ömsesidighet, gränssättning och kommunikation. RFSU Uppsala har sedan 2023 bedrivit ett liknande projekt i Uppsala kommun med stöd av socialnämnden i Uppsala kommun och ämnar nu utvidga verksamheten till Enköpings kommun.

Våld i ungas nära relationer kan bestå av mönster som makt och kontroll samt normaliseringsprocesser som sker oberoende av kön, könsidentitet, könsuttryck och sexuell läggning. Samtidigt behövs i det våldsförebyggande arbetet även ett jämställdhetsperspektiv och beaktande av hur destruktiva könsnormer kan bidra till våld, vilket lyfts av Jämställdhetsmyndigheten i deras handbok "Inget att vänta på" (2023). Ungar och vuxna är en grupp som riskerar att både utsättas och utsätta andra för våld, kränkningar eller övergrepp. I UngKAB23 svarade 13% av unga och unga vuxna att de hade erfarenhet av penetration mot sin vilja, och för unga kvinnor var siffran 24% (Folkhälsomyndigheten 2025). Även på internet utsätts unga för sexuellt våld, exempelvis har 15% av unga kvinnor i Sverige blivit förmådda att göra något sexuellt via en webbkamera eller mobilkamera mot sin vilja. Att bli utsatt för sexuellt våld eller våld i nära relation kan få långsiktiga konsekvenser för individen, exempelvis i form av psykisk ohälsa eller missbruk (Nationellt centrum för kvinnofrid, 2025). Genom att förebygga våld förebyggs därmed även annan form av social utsatthet. Vidare motverkar projektet helt enkelt att unga utövar våld och begår brott, vilket påverkar hela samhället negativt.

Skolan är en viktig arena för våldsförebyggande arbete (MUCF, 2013). Det är en arena där ungdomar kan nås brett och våld kan därmed motverkas på bred front. Enligt en rapport från Skolinspektionen från 2025 finns det emellertid brister i skolors arbete med sexualundervisning och värdegrundsarbetet där arbete mot diskriminering, trakasserier och våld ingår. Lärare kan känna en osäkerhet inför att undervisa om sexualitetsfrågor och Skolinspektionen menar att en risk med detta är att elever inte får tillräckliga kunskaper inom området. Detta bidrar i sin tur att elever inte får utveckla ett förhållningssätt kring sexualitet, identitet och relationer som bygger på ömsesidighet, samtycke och kommunikation. Insatserna i detta projekt kommer vara ett komplement till skolors arbete med att främja ömsesidiga relationer samt förebygga olika typer av våld och specifikt sexuellt

våld i ungas nära relationer. Genom insatsen kommer unga ges utrymme och möjlighet att prata om och reflektera kring normer och kommunikation i sina egna och andras nära relationer. De får även information om samhällets stödinsatser för våldsutsatta, vilket skapar ökade förutsättningar för utsatta att söka hjälp. Projektet kompletterar således även socialnämndens verksamhet genom att förebygga sexuellt våld och informera om stödinsatser. I och med att projektet även har ett integrerat jämställdhetsperspektiv och lyfter frågor relaterade till könsnormer så bidrar projektet även till kommunens jämställdhetsarbete.

Insatsen kommer även att riktas till skolpersonal. Därmed bidrar insatsen till att skolpersonal har en stärkt kompetens att arbeta våldspreventivt utifrån läroplanens kunskapsområde Sexualitet, samtycke och relationer. Skolverket rekommenderar skolor att ta in externa aktörer inom området om skolan anser att de behöver, RFSU är en av aktörerna som Skolverket hänvisar till. Skolpersonal kontaktar kontinuerligt RFSU Uppsala för att boka in utbildningsinsatser som berör frågor som samtycke, sexuella övergrepp och ömsesidighet.

Övergripande mål

I Enköpings kommun under 2026 har unga och unga vuxna fått stärkta förutsättningar att leva ett liv fritt från våld genom att deras handlingskompetens avseende våld i ungas nära relationer och ömsesidighet har stärkts.

Måluppfyllelse i denna insats baseras på antagandet att ökad kunskap som uppnås genom ett beprövat pedagogiskt arbetssätt leder till individens stärkta handlingskompetens som möjliggör deras medvetna och informerade val gällande hälsa, relationer och sexualitet.

RFSU Uppsala kommer i denna verksamhet att genomföra utbildningstillfällen med 20 utbildningspass med elever samt utbildningar för yrkesverksamma i två verksamheter. I denna insats kommer det våldspreventiva utbildningsupplägget och materialet med titeln "Vill du?" att användas vid de utbildningstillfällen där elever vid högstadie- och gymnasieskolor deltar. Efter att eleverna har deltagit i Vill du?-passen förväntas de: ha fördjupade kunskaper om deras rätt till jämställd och god sexuell hälsa, jämställdhet, destruktiva könsnormer, sexuella trakasserier och våld. De förväntas även ha ökad tillgång till information och service som främjar jämställd och god sexuell hälsa och stärkt handlingskompetens att sätta egna gränser och respektera andras gränser.

Budget

Typ av kostnad	Budgeterad kostnad
Fortbildning utbildare - förtäring	500
Utbildningsinsatser - arvode utbildare	28 195
Utbildningsinsatser - resekostnader	1 875
Utbildningsinsatser - material	2 500
Personalkostnad - projektledning 20% i 12 månader	136 100
Personalkostnad - arbetsledning och OH	42 130
Totalt:	211 300

Övrig information

Till ansökan bifogas RFSU:s uppförandekod där organisationens förhållningssätt till alkohol och droger framgår.